

115

brand-
veiligheids
INFO

BRANDWEER

Uw gebouw brandveilig

Meer informatie
of andere folders
uit deze serie?

Ga naar de
brandweerkazerne
bij u in de buurt
of kijk op
www.brandweer.nl

Bent u eigenaar van een gebouw, dan bent u verantwoordelijk voor de brandveiligheid van dat bouwwerk. Maar ook als gebruiker van een bouwwerk bent u verantwoordelijk voor het brandveilig gebruik van dat bouwwerk. De regels voor het brandveilig gebruik van bouwwerken staan in het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken, kortweg het Gebruiksbesluit.

In deze folder leest u wat het Gebruiksbesluit inhoudt en wat van u als ondernemer wordt verwacht.

Het Gebruiksbesluit in het kort

Sinds het Gebruiksbesluit in november 2008 in werking is getreden, gelden in heel Nederland dezelfde voorschriften voor brandveilig gebruik van gebouwen. De brandveiligheidsvoorschriften zijn beter dan voorheen afgestemd op het Bouwbesluit en milieuvoorschriften. Er zijn minder administratieve lasten voor ondernemers en betere mogelijkheden voor voorlichting en ICT-ondersteuning. Ook bracht het Gebruiksbesluit landelijke brandveiligheidsvoorschriften voor kamerverhuur.

Hoe werkt het Gebruiksbesluit?

Of een gebouw brandveilig is, is afhankelijk van de bouwkundige staat van het gebouw, installatietechnische en organisatorische voorzieningen en het feitelijk gebruik ervan. Het Gebruiksbesluit werkt volgens een risicobepaling. Hoe hoger het brandveiligheidsrisico, des te meer wordt van de ondernemer verwacht op het gebied van brandveiligheid.

In het Gebruiksbesluit vormen de algemene regels de basis. In vrijwel alle gevallen¹ moet het gebruik van het gebouw hieraan voldoen.

In risicovollere situaties moet een ondernemer **melden** hoe hij/zij het gebouw gebruikt. De gemeente kan controleren of het gebruik veilig is. Als er meer dan vijftig personen tegelijkertijd in het gebouw aanwezig zullen zijn, kunnen burgemeester en wethouders aanvullende voorschriften verbinden aan het gebruik van het gebouw. Aan een melding van het gebruik zijn geen kosten verbonden. Voor de risicovolste vormen van gebruik moet de eigenaar van het gebouw een **gebruiksvergunning** aanvragen bij het gemeentebestuur. Het is mogelijk dat burgemeester en wethouders in een gebruiksvergunning aanvullende brandveiligheidsvoorschriften opnemen die specifiek voor het gebouw gelden. De gemeente kan toezien op de naleving van de verleende vergunning. Aan een gebruiksvergunning zijn kosten verbonden.

¹De uitzonderingen zijn benoemd in artikel 1.3 van het Gebruiksbesluit.

Algemene regels

In het Gebruiksbesluit vindt u de regels waar u in elk geval aan moet voldoen. Ze hebben betrekking op:

- de toestellen en installaties;
- het verbod op roken en open vuur;
- de aankleding in besloten ruimten;
- de brandveiligheid van stands, kramen, schappen, podia en andere inrichtingselementen;

- de brandwerende functie van deuren, ramen en luiken;
- de branddoorslag en brandoverslag bij doorvoeren²;
- de aanvullende behandeling van constructieonderdelen;
- brandgevaarlijke stoffen;
- brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen;
- de brandmeldinstallatie;
- de rookmelders voor woonfunctie;
- de opstelling van de inventaris;
- ruimten met stands, kramen, schappen, podia en andere inrichtingselementen;
- de rookwerende functie van deuren, ramen en luiken;
- de rookdoorgang bij doorvoeren;
- de deuren en vluchtroutes;
- de ontruimingsalarminstallatie en het ontruimingsplan;
- de vluchtrouteaanduidingen;
- de noodverlichtingsinstallaties;
- de rookbeheersingssystemen;
- de verduisterde ruimten;
- de valgevaarlijke aankleding van ruimten;
- de brandslanghaspel en de pompinstallatie;
- de blusmiddelen en draagbare en verrijdbare blustoestellen;
- de aanduiding van blusmiddelen;
- de automatische brandblusinstallatie;
- de bereikbaarheid van het bouwwerk voor de brandweer;
- de aanwezigheid en kwaliteit van de brandweeringang;
- de brandweerlift;
- de blusleiding en de pompinstallatie;
- de brandkraan en de bluswaterwinplaats;
- het communicatiesysteem voor de hulpverleningsdiensten;
- het voorkomen van belemmeringen en hinder;
- het logboek.

²Muren in een gebouw hebben soms een brandwerende functie. Zij moeten de brand een bepaalde tijd tegen kunnen houden. Als er leidingen en dergelijke door zo'n muur gaan, moet dat op een goede manier gebeuren. Anders verliest de muur haar brandwerendheid.

Logboek

In het logboek moeten alle gebeurtenissen staan die relevant zijn voor de brandveiligheid. Ook bevat het logboek de kopie van de gebruiksvergunning of gebruiksmelding, certificaten en het onderhoudscontract van installaties en onderhoudsrapporten. Verder staan alle buitengebruikstellingen, onderhouds- en controleactiviteiten en storings- en alarmmeldingen van eventuele installaties erin. Tenslotte moeten in het logboek ook een ontruimingsplan en verslagen van de ontruimingsoefeningen aanwezig zijn.

Het logboek moet desgevraagd direct ter inzage worden gegeven aan degenen die toezien op de naleving van het

Gebruiksbesluit. Dit kunnen zijn: de politie (algemene opsporingsbevoegdheid), bouw- en woningtoezicht (voorschriften bouwverordening) of de brandweer (brandveiligheidsvoorschriften). Voor gebouwen met de reguliere woonfunctie of 'overige kleine gebruiksfuncties' met een gebruiksoppervlakte kleiner dan vijftig vierkante meter die niet voor het publiek toegankelijk zijn, is geen logboek nodig.

Wanneer moet u een melding doen?

Een melding doen is verplicht als u een gebouw in gebruik wilt nemen of gebruikt:

- a. waarin meer dan vijftig personen (inclusief medewerkers) tegelijk aanwezig zullen zijn, of
- b. dat bestemd is voor kamerverhuur.

Daarnaast moet u het melden als u gebruik maakt van een gelijkwaardige oplossing. Dat wil zeggen dat u op een andere wijze invulling geeft aan een voorschrift uit het Gebruiksbesluit, die ten minste even brandveilig is als beoogd met het Gebruiksbesluit.

Als u géén melding heeft gedaan en uw gebouw toch op een bovengenoemde manier gebruikt, bent u strafbaar.

Wanneer moet u een gebruiksvergunning aanvragen?

U moet een gebruiksvergunning aanvragen als u een gebouw gebruikt of in gebruik wilt nemen dat bedoeld is:

- hetzij om bedrijfsmatig of in het kader van verzorging nachtverblijf te bieden aan meer dan tien personen³ (denk aan hotels, pensions, verpleeghuizen en gevangenissen);
- hetzij om dagverblijf te bieden aan meer dan tien personen jonger dan twaalf jaar (denk aan basisscholen en kinderdagverblijven) of meer dan tien lichamelijk of verstandelijk gehandicapte personen (zoals dagopvang voor deze groepen).

Indien u géén gebruiksvergunning heeft (aangevraagd) en uw gebouw toch op een bovengenoemde manier gebruikt, bent u strafbaar.

³Gemeenten mogen hier een ander aantal personen hanteren. Informeer hiernaar bij uw gemeente.

De kosten van een gebruiksvergunning of melding

Aan een melding zijn geen kosten verbonden. Vraagt u een gebruiksvergunning aan, dan betaalt u leges op

grond van de gemeentelijke Legesverordening. Het bedrag verschilt per gemeente. Vaak bestaat het uit een basisbedrag en een bedrag gebaseerd op het aantal vierkante meters gebruiksoppervlakte van het gebouw.

Ook als u de vergunning niet krijgt, betaalt u leges. Dit zijn de kosten voor het in behandeling nemen van uw aanvraag.

Geldigheidsduur gebruiksvergunning en gebruiksmelding

De gebruiksvergunning en de gebruiksmelding zijn in principe onbeperkt geldig. U hoeft dus niet eens in de zoveel jaar een nieuwe vergunning aan te vragen of opnieuw te melden. Echter, u moet wel opnieuw een vergunning aanvragen of een melding doen als u wijzigingen in het gebruik heeft doorgevoerd. Bij tijdelijk gebruik van een bouwwerk is de geldigheidsduur van de gebruiksvergunning en de gebruiksmelding wel beperkt. Wanneer u bij de vergunningaanvraag of de melding heeft aangegeven dat het bouwwerk alleen tijdelijk zal worden gebruikt, gelden de vergunning en de melding alleen maar voor een bepaalde periode.

Waar moet uw aanvraag of melding aan voldoen?

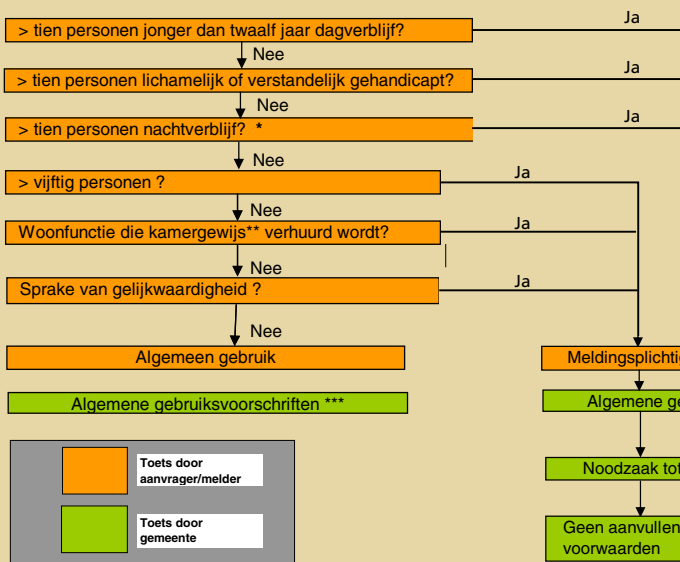
Voor uw aanvraag of melding maakt u gebruik van het aanvraagformulier. Dit is digitaal en als papieren versie verkrijgbaar bij uw gemeente. U kunt het formulier ook zelf downloaden op www.vrom.nl/gebruiksbesluit.

Bij de aanvraag/melding levert u twee soorten tekeningen aan:

- een situatieschets van het bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft (schaal niet kleiner dan 1:1000; voorzien van noordpijl);
- een plattegrondtekening per bouwlaag van het bouwwerk (schaal niet kleiner dan 1:100 bij een gebouw met een bruto vloeroppervlakte van minder dan tienduizend vierkante meter en niet kleiner dan 1:200 bij een grotere oppervlakte)⁴.

Op de plattegrondtekening zijn aangegeven:

- a. de schaal aanduiding;
- b. per bouwlaag:
  - de hoogte van de vloer boven het meetniveau
  - de gebruiksoppervlakte
  - het maximale aantal personen
- c. per ruimte:
  - de vloeroppervlakte
  - de gebruiksbestemming

- * De gemeente kan in de bouwverordening een andere grenswaarde opnemen
- ** Bedrijfsmatig woonverblijf verschaffen aan meer dan één huishouden en aan
- *** Artikel 2.2.1 t/m 2.10 Gebruiksbesluit
- **** In geval van meldingsplicht, enkel van toepassing bij > vijftig personen

- bij ruimten voor meer dan vijftig personen, de hoogste bezetting van die ruimte
- de opstelling van de inventaris en van inrichtingselementen
- d. aanduidingen van de plaats van, voor zover deze aanwezig zijn:
  - de brand- en/of rookwerende scheidingsconstructies
  - de vluchtroutes
  - de draairichting van deuren
  - de zelfsluitende deuren
  - het sluitwerk van deuren
  - de vluchtrouteaanduidingen
  - de noodverlichting
  - de oriëntatieverlichting
  - de brandmeldcentrale en het brandmeldpaneel
  - de brandslanghaspels
  - de mobiele brandblusapparaten
  - de droge blusleidingen
  - de brandweeringang
  - de sleutelkuis of -buis
  - de brandweerlift

⁴Een schaal niet kleiner dan 1:1000 betekent dat een schaal van bijvoorbeeld 1:1.500 niet is toegestaan maar 1:500 wel.

Het aanvraagformulier en de te verstrekken gegevens en bescheiden moeten in drievoud worden ingediend.

DE DUUR VAN DE PROCEDURE

Gebruiksmelding

U doet uw gebruiksmelding tenminste vier weken voordat u uw gebouw in gebruik wilt nemen. Na de melding krijgt u van de gemeente een bewijs van ontvangst toegezonden. Dit ontvangstbewijs houdt niet automatisch in dat voldaan is aan de eisen met betrekking tot het brandveilig gebruik van uw gebouw. Om dat te bepalen kan de gemeente uw gebouw nader op brandveiligheid controleren.

Gebruiksvergunning

Voor een gebruiksvergunning moet u rekening houden met een procedure van tenminste twaalf weken. De gemeente moet binnen twaalf weken na ontvangst van de

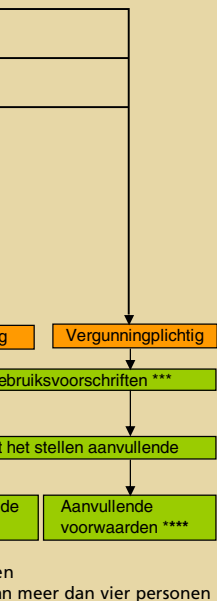
gebruiksvergunningaanvraag een beslissing nemen. Deze termijn kan nog met zes weken worden verdaagd. Ook kan de behandeling van de aanvraag worden uitgesteld ('aangehouden') als nog geen bouwvergunning voor uw bouwwerk is verleend of als er een procedure loopt omdat uw bouwwerk niet voldoet aan het Bouwbesluit.

Meer informatie

Meer informatie, zoals de integrale tekst van het Gebruiksbesluit en hulpmiddelen om een gebruiksvergunning aan te vragen of een melding te doen, vindt u op www.vrom.nl/gebruiksbesluit. Daar vindt u ook informatiebladen van het ministerie van VROM die afgestemd zijn op specifieke onderwerpen, zoals kamerverhuur en brandmelding bij wonen met zorg.

Wilt u meer informatie, een gebruiksvergunning aanvragen of een gebruiksmelding doen, dan kunt u contact opnemen met uw gemeente.

Met deze folder beoogt de brandweer voorlichting te geven over het brandveilig gebruik van bouwwerken. Aan de folder kunnen geen rechten worden ontleend. Bij aanvragen van gebruiksvergunningen, het doen van meldingen of het brandveilig gebruik van een bouwwerk geldt altijd de officiële tekst van het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken.

In de serie 'Brand-veiligheidsinfo' zijn folders over de volgende onderwerpen beschikbaar:

Particulier

1. Rookmelders en brandblussers
2. Vluchten bij brand
3. Brandwonden: voorkomen en eerste hulp
4. Een veilige schoorsteen
5. Voorkom koolmonoxide-vergiftiging (CO)
6. Doe-het-zelven en brandveiligheid
7. Op kamers en brandveiligheid
8. Brandpreventie voor ouderen
9. Brandpreventie op vakantie
10. Veilig omgaan met flessengas, barbecue en vuurkorf
11. Controlelijst brandveiligheid thuis
12. Wat te doen na een brand?
13. Brandpreventie voor jongeren
14. Brandweervoertuigen en brandkranen
15. Help natuurbranden voorkomen

Bedrijf – instelling

115. Uw gebouw brandveilig (Gebruiksbesluit)
116. Bedrijfshulpverlening: veiligheid op de werkplek
117. Brand in uw bedrijf: het ontruimingsplan
118. Feestversiering? Het kan en moet veilig
119. Brandblussers op uw werkplek
120. Brandveiligheid op evenementen
121. Nodeloze brandmeldingen

Dit is een uitgave van de NVBR m.m.v. het Netwerk Communicatie Brandweer en Rampenbestrijding (COBRA) en het Landelijk Netwerk Brandpreventie (LNB).